

JE MÁNES V HAVARIJNÍM STAVU?

Na sklonku minulého roku se objevily v některých médiích zprávy o údajném „havarijním stavu“ pražského Mánesu, který „vzbuzuje zájem památkářů uvažujících o několikamiliónové pokutě“, o jeho „dalším chátrání“ a „odkladu plánované rekonstrukce o půl roku“ kvůli nedohodě vlastníka budovy – Nadace českého výtvarného umění – se sponzory. Ze stropu galerie prý padá omítka a fasádu kráší pouze malůvky sprejerů.

Jakoby Mánes byl cosi na způsob nešťastného libeňského Paláce Svět a neodvratně se díky neschopnosti svého majitele hroužil do chladných vltavských vln, za což bude onen majitel příslušně sankcionován.

Údajný „havarijní stav“ je sice vděčnou mediální zkratkou, věcně jde ovšem o naprostý nesmysl. Havarijní stav je definován stavebním zákonem jako závažné porušení ohrožující osoby či konstrukce objektu. Mánes je však stavebně a konstrukčně ve stavu, v jakém by mohl být ještě dalších sto let – mimo jiné též díky generální rekonstrukci základové mostní konstrukce budovy, uskutečněné péčí a nákladem NČVU ve výši zhruba 40 mil. Kč koncem 90. let. Ostatně – ani důvody plánované rekonstrukce nespočívají v nápravě neexistujícího „havarijního stavu“, ale v nápravě funkčních a architektonických omylů poslední rekonstrukce a v naprosto nezbytném povýšení objektu z hlediska uživatelského a technologického na úroveň 21. století. Jinak by stačilo jen opravit tu a tam oprýskanou fasádu, natřít okna a vymalovat...

Malůvky sprejerů, které zjevně nelze označit za kreativní projev street-artu, jenž by Mánesu příslušel, ale důsledek pustého vandalizmu, přičtème spíše na úkor nechopnosti obce a jejích strážníků zajistit elementární kultivaci provozu přilehlé části Slovanského ostrova, jenž je neustále oblíbenou lokalitou bezdomovců a narkomanů. Dílem přispívají i čtyřnozí mazlíci, usilovně a nezadržitelně značkující – za blahosklonného dohledu svých páníčků či paniček – svá teritoria na stěnách průchozí lodžie na Žofín, která je pohříchu též hlavním přístupem k restauračním a kancelářským provozům Mánesu. Psí močí prosycené omítky nemají šanci přežít pár let, o čichových vjemech ani nemluvě... Se zušlechtěním těchto prostranství projekt rekonstrukce též počítá, stejně jako s opravou chodníku před Mánesem, obecním to majetkem, který snad jediný by snesl charakteristiku „havarijní“.

Mánes rovněž nadále nechátrá. Je průběžně – přiměřeně plánované rekonstrukci – opečováván, za což je Nadace tu a tam paradoxně sankcionována. Naposled jsme obdrželi pokutu za umytí uliční fasády, neb jsme prý stékající vodou ohrozili bezpečnost chodců na onom tankodromu eufemisticky zvaném chodník, kde každý krok hrozí vyvrknutým kotníkem, lhostejno zda za sucha či za mokra.

Ani magistrátní památkáři nejeví o Mánes zájem kvůli „havarijnímu stavu“ a nevyhrožují pokutami – není k nim jakýkoli důvod. O Mánesu i projektu vědí vše, neb projekt ze zákona schvalovali a vydávali k němu závazné stanovisko. Běžnou kontrolu, zda se v objektu neděje nic v rozporu s ním, mají v normálním popisu práce. Jedna památkářka z příslušné odborné organizace – pražského pracoviště Národního památkového ústavu – je nadto předsedkyní dozorčí rady NČVU a cokoliv připomínající „havarijní stav“ by jí nepochybně neuniklo, stejně jako jakékoli rejdy konané v rozporu se zákonem o památkové péči. 22. prosince se uskutečnila za účasti odboru památkové péče MHMP kontrolní schůzka, jejíž závěry shrnuje příslušný zápis konstatováním, že „stav nemovitosti není havarijní, po stavebně konstrukční stránce je uspokojivý“. Ostatně – kdokoliv má možnost si zajít do Mánesu třeba na kávu do nově zřízeného designového bistra či na některou z chystaných charitativních akcí a o stavu domu i galerie se přesvědčit na vlastní oči.

Ohledně nedohody se sponzory odkazujeme na tiskovou zprávu publikovanou 28. listopadu, dostupnou na webu Nadace a Mánesu. Zbývá jen zopakovat – příprava rekonstrukce se v žádném případě nepozastavila ani nezdržela „o půl roku“, ale o tři měsíce. Definitivně začíná v březnu 2012, její financování je zajištěné, a to z jedné třetiny z vlastních prostředků Nadace, zbytek prozatím z překlenovacího úvěru, přičemž průběžně probíhají jednání s dalšími partnery a připravují se projekty pro dotační tituly z tzv. Norských fondů a dalších zdrojů. V plné kráse a s novým programem bude Mánes znovu otevřen na podzim roku 2013.

Na margo uvedených reportáží snad ještě zbývá podotknout, že kavárna, přesněji restaurace v dolním podlaží nikdy nebyla „podle návrhu Emila Filly“, ale Otakara Novotného jako celý objekt. Filla v ní vymaloval strop, kteréžto malby se tam po rekonstrukci „znovu neobjeví“, ale – jsouce malbami nástěnnými – jsou na svém místě pochopitelně stále, před pár lety dokonce příkladně restaurované...

Martin Pavala, akad. mal.
předseda správní rady NČVU

KONTAKT

Nadace českého výtvarného umění, Masarykovo nábřeží 250, 110 00 Praha 1, www.ncvu.cz
Martin Pavala, akad. mal., pavala@ncvu.cz